

LBRIS

We know
books

Franz Kafka

CASTELUL

Editura Bookshop Publishing House
București, 2026

Autor: Franz Kafka

Titlu: Castelul

Editura: Bookshop Publishing House

Ediție completă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KAFKA, FRANZ

Castelul / Franz Kafka. - București : BookShop Publishing House, 2026

ISBN 978-630-95437-1-4

821.112.2

ISBN: 978-630-95437-1-4

Pentru comenzi online: www.books-shop.ro

© 2026 [Bookshop Publishing House]

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin Editurii Bookshop Publishing House.

Cuprins

Sosirea	5
Barnabas	31
Frieda	49
Prima discuție cu birtășița	61
La primar	77
A doua discuție cu birtășița	100
Învățătorul	116
Așteptându-l pe Klammm	128
Lupta cu interogatoriul	139
Pe drum	152
La școală	160
Secundanții	174
Hans	183
Reproșul Friedei	196
La Amalia	210
Secretul Amaliei	240
Pedeapsa Amaliei	258
Umblând cu jalba	270
Planurile Olgăi	279

Sosirea

Era seară târzie când K. sosi. Satul zăcea înzăpezit. Muntele cu castelul nu se zărea, era învăluit în ceață și beznă; nici cea mai mică licărire de lumină nu arăta unde se afla marele castel. K. se opri pe podul de lemn care ducea de pe șosea spre sat și rămase o bucată de vreme cu ochii ridicați spre spațiul în aparență gol.

Apoi se duse să-și caute un sălaș de noapte; la birt mai era lume; birtașul n-avea, ce-i drept, camere de închiriat, dar, surprins și zăpăcit din cale-afară de sosirea oaspetelui întârziat, era dispus să-l găzduiască, așternându-i o saltea de paie în sala de birt. K. se învoi. Câțiva țărani mai zăboveau la un pahar de bere, dar K. nu voia să stea de vorbă cu nimeni; aduse singur salteaua de paie din pod, o întinse în apropierea sobei și se culcă. Era cald, țăranii ședeau tăcuți, K. îi mai cercetă puțin cu ochi obosiți, apoi adormi.

Dar, peste puțin, fu trezit. În fața lui stătea un tânăr îmbrăcat orășenește, cu figură de actor, cu ochii înguști și sprâncenele groase, iar lângă el, birtașul. Și țăranii mai erau acolo, unii își întorseseră scaunele ca să vadă și să audă mai bine. Tânărul își ceru foarte politicos scuze că-l trezise pe K., se recomandă ca fiul administratorului castelului și apoi zise:

— Acest sat e proprietatea castelului, cine locuiește sau rămâne peste noapte aici locuiește sau rămâne peste noapte oarecum la castel. Nimeni n-are voie s-o facă

fără autorizația contelui. Dumneavoastră însă n-aveți o asemenea autorizație, sau cel puțin n-ați arătat-o.

K. se ridicase în capul oaselor, își netezise părul cu mâinile și, uitându-se de jos în sus la cei doi, zise:

— În ce sat m-am rătăcit oare? E vreun castel pe aici?

— Bineînțeles, zise tânărul rostind vorbele încet și răspicat, în timp ce unii dintre țăranii prezenți clătinau din cap a mirare. Castelul domnului conte Westwest.

— Și trebuie să ai autorizație ca să rămâi peste noapte? Întrebă K., vrând parcă să se încredințeze că n-a visat cumva cele ce i se comunicaseră adineauri.

— Trebuie să ai autorizație, fu răspunsul, și era o batjocură la adresa lui K. În gestul și vorbele tânărului, când se întoarse cu mâna întinsă spre birtaș și mușterii întrebându-i: Sau poate că nu e nevoie de autorizație?

— Atunci va trebui, deci, să mă duc să-mi scot autorizația, zise căscând K., și dădu pătura la o parte, gata să se scoale.

— Da, dar de la cine? întrebă tânărul.

— De la domnul conte, răspunse K., nu-mi rămâne altceva de făcut.

— Acum, la miezul nopții, să ceri autorizația de la domnul conte? exclamă tânărul dându-se cu un pas îndărăt.

— Nu se poate? Întrebă cu indiferență K. Atunci de ce m-ați mai trezit?

Acum însă, tânărului îi sări țandăra.

— Ce apucături de vagabond! strigă el. Vă pretind respect față de autoritățile comitatului! V-am trezit ca să vă comunic că trebuie să părăsiți îndată domeniul contelui.

— Ajunge, isprăviți cu comedia asta, zise K. cu voce surprinzător de scăzută; se culcă la loc și trase pătura pe el. Dumneată, tinere, mergi puțin prea departe,

și am să mai revin mâine asupra purtării dumatiale. Birtașul și domnii de colo îmi sunt martori, în măsura în care mai am nevoie de martori. De altfel, află că sunt arpentorul¹ chemat în urma dispozițiilor domnului conte, să fac măsurători de terenuri. Secundanții mei și aparatele sosesc mâine cu trăsura. N-am vrut să scap ocazia de a face o plimbare prin zăpadă, dar am greșit drumul de câteva ori, de aceea am ajuns așa de târziu. Că ora era prea înaintată ca să mă mai prezint la castel, asta o știam singur, fără să mă înveți dumneata. De aceea m-am și mulțumit cu acest culcuș din care ai avut impolitețea – ca să nu spun o vorbă mai aspră – să mă scoli. Cu asta mi-am isprăvit explicațiile. Noapte bună, domnule!

Și K. se întoarse cu fața spre sobă.

Mai auzi în spatele lui întrebarea șovăitoare: „Arpen-tor?”, apoi se făcu liniște.

Tânărul însă își reveni curând din surpriză și spuse către birtaș, cu o voce destul de domoală pentru a fi luată drept dovadă de grijă față de somnul lui K., dar suficient de tare pentru a se face auzit de acesta:

— Am să cer instrucțiuni prin telefon.

Vasăzică exista și un telefon în această cârciumă de sat? Erau bine prevăzuți cu de toate. Amănuntul îl surprinse pe K., deși, în linii mari, se așteptase la așa ceva. Descoperi că telefonul se afla aproape deasupra capului său, însă, somnoros cum fusese, nu-l remarcase. Dacă tânărul voia să se servească de telefon, nici cu cea mai mare bunăvoință nu putea să cruțe somnul lui K.; se puneau doar întrebarea dacă acesta era dispus să i-o permită; K. se hotărî să-l lase să telefoneze. Dar atunci nu mai avea nici un rost să stea prefăcându-se că doarme, așa că se întoarse pe spate. Văzu

1. Geodez

că țăranii se strâng și se sfătuiesc; sosirea unui arpentor nu era un lucru de nimic. Ușa dinspre bucătărie se deschise și în prag se ivi cârciumăreasa, astupând cu trupul ei voluminos tot spațiul din tocul ușii, iar cârciumarul se apropie de ea în vârfuf picioarelor ca s'-o pună la curent. Și apoi începu convorbirea telefonică. Administratorul dormea, dar un subadministrator, unul dintre subadministatori, un anume domn Fritz, era prezent. Tânărul care se prezentă spunându-și numele – îl chema Schwarzer – povesti cum îl găsisese pe K., un bărbat de vreo treizeci de ani, destul de jerpelit, dormind liniștit pe o saltea de paie, cu un rucsac mic drept pernă și o bătă noduroasă alături, la îndemână. Firește că i se păruse cam suspect, și cum birtașul se vede că nu-și făcuse datoria, găsisese că e de datoria lui, a lui Schwarzer, să cerceteze cazul.

Trezirea, interogatoriul, amenințarea obligatorie cu expulzarea din domeniile contelui, fuseseră prost primite de K., de altfel poate pe drept cuvânt, cum se vădise ulterior, căci K. susține că este arpentor chemat de domnul conte. Firește că e o obligație, cel puțin în ce privește formele, să se controleze afirmația, de aceea el, Schwarzer, îl roagă pe domnul Fritz să se intereseze la cancelaria centrală dacă un arpentor de felul acestuia este într-adevăr așteptat și să-i comunice numai decît răspunsul prin telefon.

Apoi se făcu liniște; la un capăt al firului Fritz se înformă, iar la celălalt capăt se aștepta răspunsul. K. rămase culcat ca și până atunci, nici măcar nu se întoarse, nu părea deloc curios, se uita în gol. Relatarea lui Schwarzer, cu amestecul ei de rea-voință și de prudență, îi dădea o imagine despre ce s-ar putea numi gradul de cultură diplomatică pe care o posedau în castel și oamenii mai neînsemnați, de teapa lui Schwarzer.

Și nici în materie de zel nu se lăsau mai prejos; cancelaria centrală avea un serviciu de noapte. Se vede că obținuseră răspunsul destul de repede, căci telefonul sună în curând. Ce-i drept, informația transmisă de Fritz părea să fie scurtă de tot, căci Schwarzer trânti furios receptorul.

— Am spus-o eu, strigă el, nici urmă de arpentor, e un vagabond ordinar și un mincinos, poate chiar mai rău.

O clipă K. se gândi că toți, Schwarzer, țăranii, cârciumarul și cârciumăreasa au să se năpustească asupra lui. Ca să se ferească barem de prima violență a atacului, se ghemui tot sub pătură. Deodată telefonul sună din nou și, cum i se păru lui K., deosebit de puternic. Scoase încetișor capul de sub cuvertură. Deși era improbabil să fie ceva care să-l privească iarăși pe el, toți înmărmuriră, iar Schwarzer se întoarse la aparat. Ascultă în tăcere o explicație destul de lungă, apoi spuse încet:

— O eroare vasăzică? E foarte penibil pentru mine. A telefonat însuși șeful de birou? Ciudat, ciudat! Cum să-i explic asta domnului arpentor?

K. ciuli urechile. Castelul îl numise deci în postul de arpentor. Asta, pe de o parte, era în defavoarea lui, fiindcă dovedea că la castel se știa despre el tot ce era necesar de știut, că se cumpănisese raportul de forțe și se accepta lupta cum s-ar zice cu un zâmbet. Dar pe de altă parte era și favorabil, căci, după părerea lui K, asta dovedea că era subestimat și că va avea mai multă libertate decât ar fi fost îngăduit să spere din capul locului. Dacă însă credeau că, recunoscându-i calitatea de arpentor, atitudine ce manifesta, desigur, o superioritate intelectuală, îl vor putea teroriza mereu, se înșelau; simți o ușoară înfiorare, dar atâta tot.

Cu un gest de indiferență opri explicațiile lui Schwarzer, care se apropiase timid de el; îmbiat să se mute în odaia birtașului, refuză, acceptând doar un ceai somnifer oferit de birtaș, ligheanul cu apă, săpunul și prosopul aduse de birtășiță, și nu mai fu nevoie să ceară să se golească sala, căci toți se grăbeau să iasă, întorcând capul în așa fel încât să-și ferească fața, pentru ca nu cumva să-i recunoască a doua zi. Lampa fu stinsă și, în sfârșit, avu pace. Dormi adânc, până dimineața, deranjat doar o dată sau de două ori de tropăitul ușor al unor șobolani care treceau în fugă.

După micul dejun, care, după spusele birtașului, urma să fie plătit de castel, ca de altfel toată întreținerea lui K., voia să se ducă numaidecât în sat. Dar cum birtașul se tot învârtea în jurul lui rugându-se parcă de el fără vorbe, lui K. i se făcu milă – deși amintindu-și de purtarea lui din ajun nu schimbase cu el decât cuvintele strict necesare – și-l pofti să șadă.

— Nu-l cunosc încă pe conte, zise K. Se spune că răsplătește bine munca cinstită, e adevărat? Dacă îți lași nevasta și copilul, cum am făcut eu, să pleci așa de departe, vrei să le și duci ceva când te întorci acasă.

— În privința asta nu trebuie să vă faceți griji, domnule, nimeni nu se plânge că ar fi prost retribuit.

— În ce mă privește, zise K., nu sunt prea timid; sunt în stare să-mi spun părerea chiar și unui conte, dar, firește, e mult mai bine s-o scoți la capăt cu domnii în pace și bună înțelegere.

Ședeau față în față, birtașul pe marginea laviței de la fereastră; mai comod nu îndrăznea să se așeze și se uita tot timpul la K., cu ochii lui căprui, mari și temători. La început se tot dăduse pe lângă K., iar acum parcă îi venea s-o ia din loc. Se temea să nu-l descoasă despre conte? Se temea că „domnul”, drept care îl

lua pe K., să nu fie demn de încredere? K. simți că trebuie să-i abată gândurile de la aceste temeri. Se uită la ceas și zise:

— În curând o să sosească ajutoarele mele; ai să-i poți găzdui aici?

Sigur că da, domnule, răspunse birtașul, dar n-o să stea cu tine la castel?

Renunța oare cu atâta ușurință și plăcere la mușterii și îndeosebi la K., pe care voia neapărat să-l știe găzduit la castel?

— Nu e încă sigur, zise K. întâi trebuie să aflu ce fel de muncă mi se cere. Dacă, de pildă, o să am de lucru aici în vale, o să fie mai indicat să locuiesc aici. Apoi mă tem că nici nu mi-ar plăcea să trăiesc sus, la castel. Țin să fiu liber mereu.

— Nu cunoști castelul, zise birtașul încet.

— Bineînțeles, zise K., nu-i bine să judeci pripit. Deocamdată nu știu despre castel decât atâta, că cei de acolo se pricep să-și aleagă arpentorul potrivit. Poate că mai au și alte calități.

Apoi se sculă ca să-l scutească de prezența sa pe birtașul care-și mușca nervos buzele. Nu era ușor să câștigi încrederea acestui om.

În timp ce se îndrepta spre ușă, privirea lui K. se opri asupra unui portret întunecat, agățat de perete, într-o ramă întunecată. Îl zărise încă din culcușul său, dar de la distanță nu putuse distinge nici o trăsătură și crezuse că e doar un carton negru, din acelea care se pun la spatele tablourilor. Era totuși un tablou, cum își dădu seama acum, și anume portretul unui bărbat de vreo cincizeci de ani. Ținea capul atât de aplecat spre piept, încât ochii abia se mai vedeau; atitudinea asta părea determinată de greutatea frunții înalte și de nasul coroiat. Din pricina poziției capului, barba era

îndoită în dreptul bărbiei, iar mai jos stătea îndreptată înainte. Mâna stângă odihnea cu degetele răsfirate în părul bogat, fără a putea sprijini capul.

— Cine-i ăsta? Contele? Întrebă K. stând în fața portretului, fără a-și întoarce măcar privirea spre birtaş.

— Nu, răspunse acesta, e administratorul.

— Au un administrator frumos la castel, nimic de zis, păcat că are un fiu atât de prost crescut, zise K.

— Nu, zise birtaşul și, trăgându-l spre dânsul, îi șopti la ureche: Schwarzer a exagerat ieri, tatăl lui e doar subadministrator și încă unul dintre cei mai mici.

În clipa asta K. avu impresia că birtaşul e ca un copil.

— Golanul! zise el surâzând, dar birtaşul nu râse deloc, ci spuse:

— Și tatăl lui e tare.

— Aș! zise K. Tu pe toți îi crezi tari. Nu cumva și pe mine?

— Pe tine, răspunse birtaşul timid, dar cu seriozitate, nu te cred tare.

— Dar știi că te pricepi să observi oamenii, zise K. într-adevăr, n-am nici o putere, ți-o spun confidențial. De aceea îi și respect pe cei puternici, probabil la fel de mult ca și tine, doar că nu sunt tot atât de sincer și nu-mi place totdeauna s-o recunosc.

Și, pentru a-l consola pe birtaş și a și-l apropia mai mult, îl bătu ușor cu palma pe obraz. Acesta zâmbi, în sfârșit, nițel. Era într-adevăr aproape un băiețandru cu fața lui moale, aproape imberbă. Cum ajunsese să se însoare cu femeia asta în vârstă și voluminoasă, care se zărea printr-o fereastră, trebăluind cu coatele ridicate alături în bucătărie... Dar K. nu voia să-l mai descoasă acum, ca să nu alunge zâmbetul provocat în cele din urmă. Așa că îi făcu doar semn să-i deschidă ușa și ieși în dimineața de iarnă însorită.

Acum zări, colo, sus, castelul bine conturat în aerul limpede, apărând și mai clar datorită stratului subțire de zăpadă care acoperea totul, împrumutând formele tuturor lucrurilor. De altfel, sus, pe munte, părea să fie mai puțină zăpadă decât aici, în sat, unde K. înainta cu nu mai puțină osteneală decât ieri, pe drumul mare. Aici zăpada ajungea până la ferestrele bordeielor și reîncepea iar la o distanță de nimica toată, zăcând greu pe acoperișurile joase, dar sus, pe munte, totul se înălța liber și ușor, cel puțin așa părea de aici.

În linii mari, castelul, așa cum arăta din depărtare, corespundea așteptărilor lui K, nici veche cetate feudală, nici palat nou și somptuos nu era, ci o așezare întinsă, care se compunea din vreo câteva clădiri cu două etaje și alte multe construcții joase, adunate strâns laolaltă; cine nu știa că-i un castel, ar fi putut să creadă că e un mic oraș. K. nu zări decât un singur turn, dar nu putea să-și dea seama dacă ținea de o casă de locuit sau de-o biserică. Stoluri de ciori se roteau în jurul lui.

Cu ochii îndreptați spre castel, K. înainta, încolo nu se sinchisea de nimic. Dar pe măsură ce se apropia de castel, acesta îl decepționa. În fond nu era decât un biet târg destul de sărăcăcios, compus din case sătești, cu deosebirea că toate păreau construite din piatră, dar tencuiala căzuse de mult, iar piatra arăta roasă. K. își aminti în treacăt de orașelul său natal, care abia dacă era mai prejos decât așa-zisul castel. Dacă ar fi ținut doar să-l viziteze, ar fi fost păcat de osteneala drumului și ar fi procedat mai cuminte între-prinzând o călătorie până-n orașelul său de baștină, unde nu mai fusese demult. Compara în gând turnul bisericii de acasă cu turnul acela de pe munte. Cel dintâi se înălța fără șovăire drept spre văzduh, subțindu-se

mereu, până la acoperișul său lat de țiglă roșie; o clădire terestră, desigur – ce alta am putea clădi?

— Dar avea un țel mai înalt decât învălmășeala de case joase, și o expresie mai clară decât a cotidianului cenușiu. Turnul de colo, sus – singurul vizibil – foișorul unei case de locuit, cum se putea distinge acum, poate al clădirii principale, era o rotundă uniformă, în parte ascunsă privirii de iedera ocrotitoare, cu ferestre mici, care acum sclipeau în razele soarelui, ca într-un moment de demență, și se termina într-un fel de terasă al cărei parapet crenelat, cu spărturi și iregularități, desenat parcă de o mână temătoare sau neglijentă de copil, se profila colțuros pe cerul albastru. Părea un locatar posomorât al casei, ce, pe bună dreptate, ar fi trebuit să se încuie în odaia cea mai îndepărtată, dar care ar fi spart tavanul ca să se ridice și să se arate lumii.

K. se opri din nou, ca și cum stând pe loc ar fi dispus de mai multă putere de judecată. Dar fu stânjenit în reflecțiile sale. În spatele bisericii, în dreptul căreia se oprise – de fapt era doar o capelă lărgită ca o șură, ca să poată cuprinde enoriașii – se afla școala. O clădire lungă și joasă, îmbinând în mod ciudat o notă de provizorat cu una de străvechi, în fața ei o grădină, acum o întindere de zăpadă, îngrădită cu un grilaj de fier. Tocmai ieșeau copiii împreună cu învățătorul. Adunați grămadă în jurul învățătorului, toți cu ochii ațintiți asupra lui, vorbeau întruna și repede, din toate părțile, toți deodată, așa încât K. nu înțelegea ce spuneau. Învățătorul, un tânăr scund, cu umerii înguști, fără a fi însă o apariție ridicolă, ținându-se foarte drept, îl examinase pe K. încă de la distanță; e adevărat că afară de grupul lor, K. era singurul om, cât vedeai cu ochii. Ca străin, K. se simți dator să salute el

întâi, mai ales că învățătorul părea un omuleț obișnuit să comande.

— Bună ziua, domnule învățător, îi zise el.

Copiii amuțiră dintr-o dată, și această tăcere subită probabil că-i plăcu învățătorului, ca o pregătire pentru a se auzi ce spune.

— Vă uitați la castel? Întrebă el mai blând decât se așteptase K., dar cu un ton de parcă n-ar încuviința ce face K.

— Da, răspunse acesta, nu sunt de-aici, mă aflu în localitate abia de aseară.

— Nu vă place castelul? se interesă grăbit învățătorul.

— Cum adică? Întrebă la rândul său K., nițel uluit, și apoi repetă întrebarea într-o formă atenuată: Dacă-mi place castelul? De ce presupuneți că nu-mi place?

— Niciunui străin nu-i place, zise învățătorul.

Ca să nu spună nimic nepotrivit, K. schimbă vorba întrebând:

— Îl cunoașteți, probabil, pe conte?

— Nu, zise învățătorul și dădu să plece, dar K. nu se lăsă și mai întrebă o dată:

— Cum? Nu-l cunoașteți pe conte?

— Cum să-l cunosc? Zise învățătorul în șoaptă și adăugă cu voce tare pe franțuzește: Țineți seama de prezența unor copii nevinovați.

K. găsi că asta-i dă dreptul să întrebe:

— Aș putea să vă fac o vizită, domnule învățător? Rămân mai multă vreme aici și mă simt de pe acum puțin stingher, nu sunt de o seamă cu țăranii, și, desigur, nici cu cei de la castel.

— Între țărani și castel nu e mare deosebire, zise învățătorul.